



Pestprotocol basisschool OBS 't Startblok

Pesten op school

Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Onze eerste insteek is het voorkomen van pestgedrag. Hier zetten we met ons onderwijs stevig op in. Positieve Behavior Support, de jeelo projecten "omgaan met elkaar" en "zorgen voor jezelf en anderen", het project machtsmisbruik, de 5 sporen aanpak van Bob van der Meer, een mediacoach die lessen "gedrag op sociale media" geeft, expliciet aandacht voor groepsvorming aan het begin van het jaar, zijn acties die we inzetten ter voorkoming van pestgedrag.

De leerlingenlijst van Zien, die in de groepen 5 t/m 8 wordt afgenomen, wordt gebruikt als signalering.

Ook de ouder- en leerling enquête die eens per 4 jaar wordt afgenomen heeft een signaalfunctie m.b.t. pesten.

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel:

- "Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen"
- Door verwachtingen zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Wij op 't Startblok willen aan een aantal voorwaarden voldoen om pesten in onze school te voorkomen of indien nodig aan te pakken.

VOORWAARDEN

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en actie kunnen ondernemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Op onze school zijn 2 interne contactpersonen machtsmisbruik aangesteld. Deze kunnen geconsulteerd worden waar nodig.

Wanneer het probleem niet naar tevredenheid is aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

- De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

HOE WILLEN WIJ DAAR MEE OMGAAN? (PREVENTIEVE MAATREGELEN)

- Op 't Startblok werken we met PBS (Positive Behavior Support). PBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Dit begint bij het gezamenlijk formuleren van de waarden die de school belangrijk vindt (respect, veiligheid en verantwoordelijkheid). Vervolgens benoemt het schoolteam het gedrag dat past bij deze waarden en leert het de kinderen actief aan. Adequaat gedrag wordt hierna systematisch positief bekrachtigd. Hiermee wordt een veilig en positief schoolklimaat gecreëerd, waarin elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden onderwijs. De PBS – waarden (Samen plezier, Respect en verantwoordelijkheid) zijn op 5 plaatsen in de school zichtbaar in de vorm van pictogrammen met de verwachtingen die we hebben t.a.v. gedrag van kinderen.
- Op school werken we de eerste 8 schoolweken aan het concretiseren van de school verwachtingen in de groepen. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan de groepsvorming m.b.v. de ideeën uit de gedragsklapper. Door het jaar heen staan de regels bij incidenten centraal. Incidenten worden geregistreerd in SWISS. Bij grotere problemen in een groep pakken we het

probleem breder aan m.b.v. externen of een methode, zoals AXENroos, check in check out, Fides.

- Ook de contactpersonen laten d.m.v. een poster (praatplaat) zien waar kinderen terecht kunnen als ze zich niet veilig voelen. In de klas wordt een week lang extra aandacht besteed aan problemen waarvoor je bij een contactpersoon terecht kunt.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep en aanpak van ruzies komen daarnaast o.a. aan de orde in de eerder genoemde jeelo projecten. In de diverse groepen komen ook gastsprekers zoals de politie m.b.t. Halt en vuurwerkpreventie,
- De 5 sporen aanpak van Bob van der Meer wordt elk jaar in de groepen 5 t/m 8 samen met de kinderen bekeken. Hiermee krijgen de kinderen inzicht in de mechanismen die een rol spelen tijdens pestproblemen.
- We huren soms een mediacoach in die een rondgang maakt langs alle groepen om gewenst gedrag op sociale media met de kinderen te bespreken en tijdens door haar voorbereide lessen door te nemen. Er wordt aandacht besteed aan online pesten (cyberpesten). Ook wordt er in de groepen regelmatig aandacht besteed aan online pesten.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, verwachtingen met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.
- Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. De PBS waarden zijn hiervoor de onderliggende referentiekaders. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Als een gebeurtenis escaleert wordt direct de directie ingeschakeld, waarna gesprekken volgen met de diverse partijen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- *briefjes doorgeven*

- *beledigen*
- *opmerkingen maken over kleding*
- *isoleren*
- *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- *op weg naar huis achterna rijden*
- *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- *bezittingen afpakken*
- *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*

Digitaal pesten:

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Cyberpesten gebeurt vaak buiten de school. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. En het pesten heeft effect op het schoolklimaat. Het is een groeiend probleem. Er zijn verschillende vormen van cyberpesten: anonieme berichten versturen via Social media, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mailbom en vele andere talrijke activiteiten. Schrikbarend is te weten dat 20% van de leerlingen te maken heeft met cyberpesten. Niet al deze vormen zul je vinden op de basisschool maar toch is het van belang te weten waarin cyberpesten kan ontaarden. De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Daarom wordt op 't Startblok ook deze vorm van pesten zeer serieus genomen en heeft 't Startblok in de groepen 7 en 8 preventief al lessen over mediawijsheid. Tijdens Jeelo, in het thema 'zorgen voor jezelf en de ander' en het thema 'beleven van de planeet' is er aandacht voor mediawijsheid waarin cyberpesten en het voorkomen daarvan een belangrijke rol speelt. Naast bovenstaande interventies kiezen we op 't Startblok voor een curatieve aanpak. Signalen betreffende cyberpesten nemen we altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert, dat er sprake is van cyberpesten, volgt hij/zij dezelfde stappen als bij andere vormen van pesten. Soms zal bekend zijn wie de pester is en soms niet. Wanneer niet bekend is wie de pester is zal er getracht moeten worden om deze op te sporen. Dit kan gedaan worden door gesprekken te bewaren en uit te printen. In deze gesprekken kunnen aanwijzingen staan over wie de dader is. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten en aanwijzingen kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Adviseer ouders (van het gepeste kind) daarom ook om de gespreksgeschiedenis van apparaten aan te laten staan.

DE BELANGRIJKSTE REGELS ALS HET OM PESTEN GAAT:

-WORD JE GEPEST, PRAAT ER DAN THUIS EN OP SCHOOL OVER. JE MAG HET NIET GEHEIM HOUDEN!!!!!!

-De leerling mag de leerkracht inschakelen als het kind het probleem zelf niet kan oplossen.

-Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

-Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

VERWACHTINGEN DIE GELDEN VOOR DE HELE SCHOOL EN ALLE GROEPEN:

⑦ Samen Plezier ⑨ We zorgen goed voor elkaar! Iedereen hoort erbij.

⑦ Respect ⑨ We gedragen ons rustig in de school! Op school is er een plek voor iedereen.
--

⑦ Verantwoordelijkheid ⑨ We zorgen goed voor onze spullen! De school is van ons allemaal.

Kinderen maken in hun eigen groep samen met de leerkracht een aanvulling op deze vastgestelde school verwachtingen. Zowel school verwachtingen als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek. Samen met de kinderen wordt gekeken naar de mogelijke aangedragen oplossingen en worden afspraken gemaakt.

STAP 4:

🚫 Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag maakt de leerkracht een afspraak met de ouders. Aan de hand van de incidentenregistratie in SWISS m.b.t. pestgedrag wordt het gesprek gevoerd. Leerkracht en de ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Een verslag van dit gesprek wordt door de leerkracht ingevoerd in ParnasSys (ons leerlingvolgsysteem).

🚫 Indien nodig wordt er een contract opgesteld met de leerling.

🚫 Bij herhaling volgt een gesprek met de directie, indien nodig wordt overgegaan tot het formulier schorsing en verwijdering.

STAP 5:

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

CONSEQUENTIES

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in.

De straf is opgebouwd in 4 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag:

FASE 1:

- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle afspraken uit dit gesprek

vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals het CJG, de schoolarts van de GGD of andere deskundigen.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om de het protocol schorsing en verwijdering in werking te stellen.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

<input type="checkbox"/> Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
<input type="checkbox"/> Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het Pesten
<input type="checkbox"/> Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
<input type="checkbox"/> Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
<input type="checkbox"/> Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
<input type="checkbox"/> Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
<input type="checkbox"/> Sterke kanten van de leerling benadrukken
<input type="checkbox"/> Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
<input type="checkbox"/> Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
<input type="checkbox"/> Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

<input type="checkbox"/> Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
<input type="checkbox"/> Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
<input type="checkbox"/> Excuses aan laten bieden
<input type="checkbox"/> In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
<input type="checkbox"/> Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
<input type="checkbox"/> Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
<input type="checkbox"/> Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
<input type="checkbox"/> Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
<input type="checkbox"/> Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; CJG; huisarts; GGD

BEGELEIDING VAN DE REST VAN DE GROEP

Door middel van de cirkel van Bob van der Meer (de 5 sporen aanpak) wordt met de groep gekeken naar dit pestprobleem. Ieders rol wordt doorgenomen en er wordt besproken hoe te handelen in deze pestsituatie.

ADVIEZEN AAN De OUDERS van onze school via de site of nieuwsbrief:

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan en pesten bekend te maken bij de leerkracht, geen meeloopgedrag
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen